

VERBORGEN LICHTHEID

EEN POËTISCHE ODE AAN STOPPLAATSEN DOOR WALTER VAN DER PERREN

TEKST: JOKE EMBRECHTS / FOTO'S: WALTER VAN DER PERREN

WALTER VAN DER PERREN DOET AAN SLOW PHOTOGRAPHY. FOTOGRAFIE OM TE ONTDEKKEN WAT JE OP HET EERSTE ZICHT NIET ZIET. AANZET WAREN ZIJN FOTOGRAFISCHE IMPRESSIES NA EEN WINTERREIS DOOR IJSLAND. "DEZE TIJD HEEFT MEER POËZIE NODIG."

In de fotografie van Walter Van der Perren zijn twee elementen belangrijk. "Eenzijds is er het gegeven dat vandaag alles zo hectisch loopt dat meer dan ooit stopplaatsen en stilstaan belangrijk zijn. Stilstaan is wel de allerlaatste optie vandaag. En toch zijn mijn foto's een ode aan stopplaatsen. Dat was een ervaring die ik ook heel fel had in IJsland, door de leegte. Het tweede element van mijn ervaring in IJsland was dat nuances veel beter tot uiting kwamen daar. De nuances in wit bijvoorbeeld. Het licht baart er honderden tinten wit. Ik stond er oog in oog met een wonderlijk canvas, met de expliciete leegte, de nagalm van de oerkracht van onze aarde. Ik probeerde deze ervaring in beelden te vatten. En dat heeft me getriggerd om ook hier in mijn eigen omgeving op zoek te gaan naar ,wat ik dan noem, de onderlaag van het kijken. Naar die nuances. De IJslandfoto's waren de aanzet, het begin."

SUBJECTIEVE FOTOGRAFIE

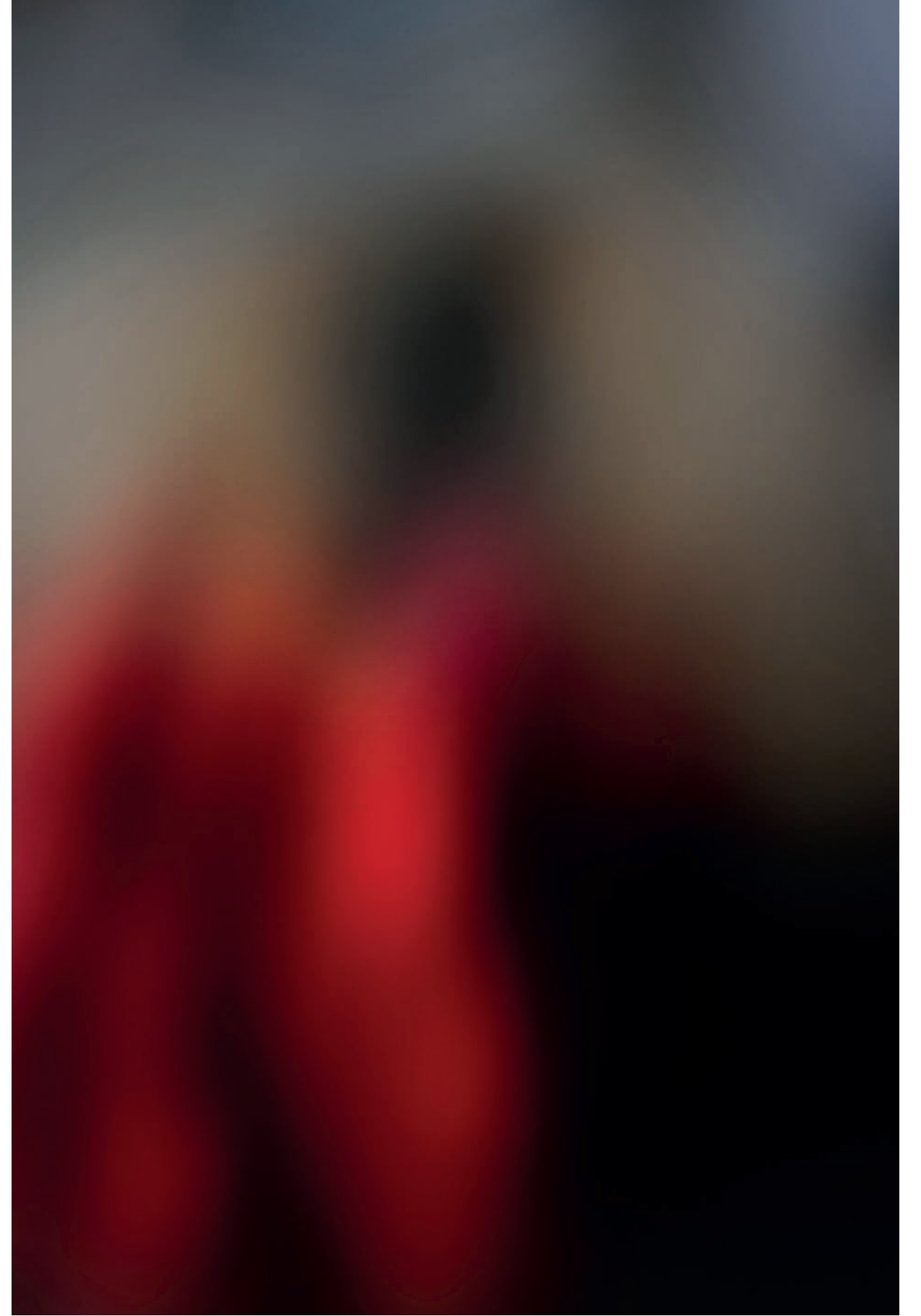
De zoektocht naar die nuances kon ook perfect vertaald worden in zijn eigen omgeving. "Mijn foto's zijn vaak met heel lange sluitertijd genomen, zodat ik veel makkelijker die nuances kan vastleggen. IJsland heeft me getriggerd om te leren kijken en om verder te kijken dan wat je op het eerste zicht ziet. Dat is eigenlijk de essentie. We zijn zo geconditioneerd door beelden: dat is een boom, dit is een huis. Wat ik probeer is om door die zaken heen te kijken. Het is leuk dat je dat ziet, maar er is nog veel meer. Er zit nog iets achter. En daarbij, een mens is altijd schatplichtig, heb ik heel veel gehad aan een stroming die mij bijzonder boeide, de subjectieve fotografie." Het was dokter en autodidact fotograaf Otto Stienert (1915-1978) die met de term subjectieve fotografie bepaalde dat de realiteit eigenlijk een illusie is, want dat elk individu door zijn persoonlijke gevoelens, omgeving, opleiding en andere factoren de werkelijkheid anders ervaart. De subjectieve kijk van de fotograaf is dus heel belangrijk. "In België was vooral Julien Coulommier, een jaar of twee geleden overleden, een belangrijke exponent van die stroming. Ik heb hem ontmoet en hij heeft me enorm geïntrigeerd. Het poëtische aspect is dan ook iets dat ik heel belangrijk vind. En als ik zeg schatplichtig, dan zie ik ook Sarah Moon bijvoorbeeld. Bepaalde van haar werken spreken me zeer aan. Cy Twombly hetzelfde, en Saul Leiter. Dat zijn zo wat de verschillende boegbeelden die toch indruk op mij maken, waardoor ik ben beïnvloed in het op zoek gaan naar een eigen stijl." ▶▶

Van der Perren heeft meestal een fototoestel mee als hij weg gaat. "Omdat het vaak in een klein hoekje zit. Een schaduw, een lichtinval. Ik laat me heel sterk leiden door het moment. Wat ik niet kan, is dingen in scène zetten. Ik word meer gefascineerd en aangetrokken door dingen die ik zie en die een ander misschien niet ziet. Voor mij is kijken luisteren met de ogen, en luisteren vind ik heel belangrijk. En dat kan je constant doen. Als ik een moment mis, is dat ook niet erg. Je moet niet alles willen vastleggen, dat kan niet. Ik wil me laten overvallen. De beste momenten zijn die wanneer je het niet verwacht of er niet te veel bij stilstaat."

Dit soort fotografie kom je niet zo vaak tegen. "Het is een verhaal dat moet vervolledigd worden door de toeschouwer. Vandaar dat er bewust ook geen titels bij de werken staan. Ik maak graag foto's waarvan je zeker niet op het eerste zicht ziet wat het is. Die vraag is ook niet zo belangrijk. Ieder voor zich moet dat invullen. De foto's geven beetje bij beetje hun verschillende lagen prijs. Afhankelijk van je gemoedstoestand of van de context waarin je zit

▶▶▶

kan je er andere dingen in zien, elke keer iets nieuws ontdekken. Dat spreekt mij sterk aan. Het klinkt misschien vreemd, maar van de meeste foto's weet ik niet meer waar ze genomen zijn. Ik hou dat voor mezelf niet bij, en ben er ook blij om dat ik het vergeet. Anders blijf je het linken en dan gaat voor een stuk ook de magie weg. En een beetje magie in deze rationele tijd is toch niet onbelangrijk. Met de foto's hoop ik dat mensen ook nuances gaan zien. En, het is misschien een statement in deze tijd, maar men heeft heel veel nuances nodig vind ik. Nuances in heel verschillende kleuren bijvoorbeeld. Kleuren die anders enorm tegengesteld zijn, kunnen elkaar toch vinden. Dat vind ik een mooi beeld voor deze tijd waarin het vinden van tegenstellingen toch heel belangrijk is. Het zien van nuances wordt zo de perfecte remedie tegen een strak omlind zwart-witdenken en in de pas lopen. Slow photography als emancipatie van de blik. Vandaar ook de titel 'Verborgen lichtheid'. Lichtheid staat voor nuances, en ook voor de dingen zien die we soms niet zien, het verborgene. Het poëtische van het leven, de lichtheid van het bestaan."

Walter Van der Perren wil er nog wel even op doorgaan. "Maar er zijn wel tendensen waarnaar ik evolueer. Zo wil ik graag figuren, personen gaan fotograferen. Het moet niet heel scherp zijn, weer terug die nuances, maar je moet wel zien dat er een persoon op de foto staat. Als je naar personen of situaties gaat en je wil niet insceneren, is dat wel minder voor de hand liggend." Uitdaging genoeg dus. Ontdek zelf de kracht van stilstaan en waarnemen in zijn beelden op de expo of in het boek. •

De foto-expo 'Verborgen lichtheid' door Walter Van der Perren opent op vrijdag 14 oktober om 20 u. en is verder te bezoeken tot en met 23 oktober in Galerij 't Oogenblik (Tiensestraat 37) in Leuven, woensdag - zondag, 13 u. - 18 u.

Er zijn ook foto's van Walter Van der Perren te zien in de groepsexpo 'En Passant' van fotografencollectief SEEN. Deze expo opent op vrijdag 9 september om 20 u. en is daarna te zien tot en met zaterdag 15 oktober in CC De Borre (Speelpleinstraat 10) in Bierbeek, maandag - zaterdag, 10 u. - 22u.

Zijn boek 'Verborgen lichtheid' is te koop via zijn website www.wvdp.eu voor € 28.